

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21.3.2018
Sayı: 1801

10/2705

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de on binlerce yurttaşımızın mağdur olmasına neden olan dolandırıcılığın dayandığı tehlikeli boyutların araştırılması, kamu kurum ve kuruluşların dolandırıcılıkla mücadeleyle yönelik kurmuş olduğu mekanizmaların ve yasal mevzuatın incelenerek gerekli ek önlemlerin ivedilikle alınması, mağdurların zararının karşılanmasına yönelik hangi adımların atılabileceğinin araştırılması ve dolandırıcılığın önüne geçilmesi amacıyla Anayasanın 98’nci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. (20.03.2018)

S. G. m.
Seyhan Gökçe
İst. Mv.

meçhmed. aini
Balıkesir Mv.

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Karim Arslan
Denizli Mv.

Bülent Belizsoğuk
Giresun Mv.

Verdettin Turpco
Zong. Mv.
Hüseyin ÇAMAK
Mersin Mv.

Mehmet Bekiroğlu
İST Mv.

Kadim Durmaz
Tokat Mv.
Selina Doğan
İst. Mv.

SERDAR KAYANBOZLU

Zeynel Emre
İst.
Zeynel Emre
Eskişehir Mv.

Hamit Karataş
Balıkesir Mv.

Z. K. m.
ADANA

ÖZKAN YALIN
İST. Mv.

Ömer Fethi Çiğdem
Niğ. Mv.

Nurhan Akdoğan
Konya Mv.

1804.

GEREKÇE

Hileli davranışlarla karşısındakini kandırarak menfaat temin etme anlamına gelen dolandırıcılık, ülkemizin acilen önlem alması gereken ve tehlikeli boyutlara ulaşan önemli bir sorunu haline gelmiştir. Son yıllarda teknolojinin günlük yaşamda daha fazla yer alması ile birlikte dolandırıcılık türleri, vakaları ve mağdur sayısı da artmıştır. Bu durum, on binlerce insanın, ailelerin maddi, manevi ve ciddi ekonomik, sosyal ve sağlık sorunları yaşamalarına ve bu yaşananlar nedeniyle psikolojik bunalımlara, sosyal sorunlara ve hatta intiharlara, cinayetlere varan başka olaylara yol açmaktadır.

Türkiye’de dolandırıcılık ve dolandırıcılık türleri ile ilgili Dr. Abdurrahman Yılmaz’ın Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisinde yayımlanan ve Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü’nün 2010-2014 verilerini derleyerek hazırladığı araştırma raporuna göre; savcılıklara aktarılan dolandırıcılık vakalarında dava açanların sayısı 2010’da 74 bin 659, 2011’de 78 bin 89, 2012’de 87 bin 523, 2013’te 103 bin 682, 2014’te 103 bin 703’e yükselmiştir.

TÜİK verilerine göre, dolandırıcılık suçuyla ceza infaz kurumuna giren hükümlü sayısı 2009’da 10.822, 2010’da 11.434, 2011’de 1.103, 2012’de 1.926, 2013’de 2.463, 2014’de 3.631, 2015’de 3.780 ve 2016’da 5.179 olmuştur. Dolandırıcılık suçuyla hükümlü olan ve ceza infaz kurumlarından çıkan hükümlü sayısı ise, 2009’da 11.678, 2010’da 11.155, 2011’de 1005, 2012’de 1.702, 2013’de 2.291, 2014’de 2.545, 2015’de 2.964 ve 2016’da 6.020 olmuştur. Savcılıklara aktarılan dolandırıcılık vakalarında açılan dava sayısı ile dolandırıcılık suçundan hükümlü olanların serbest bırakılması arasında ilişki olduğu dikkat çekmektedir.

Son bir yılda on binlerce yurttaşımızın mağdur olduğu dolandırıcılık vakalarına örnekler:

- Sakarya Sapanca’da devre mülk otel yapılacağı vaadiyle 3 bin kişi 15 milyon lira dolandırıldı.
- İstanbul Kartal’da yaklaşık 200 aile, ev sahibi olma hayaliyle bir ev projesi için ellerindeki tüm paralarını verip sözleşmeye imza attılar, ancak aldıkları evler başkalarına satıldı. Firmanın, Yalova’daki bir devre mülk projesinde de 1800 kişiyi aynı şekilde mağdur ettiği iddia ediliyor.
- Kütahya’da 54 kişi, bir turizm şirketinin kendilerini umreye götürme vaadiyle dolandırdığı iddiasıyla şikâyetçi oldu.
- “Asistanlık çağrı merkezi” adı altında, “Borcunuz var haciz işlemi başlatılacak” mesajı gönderilerek 10 bine yakın kişinin 20 milyon lira dolandırıldığı öne sürülüyor.
- İzmir’de kurduğu reklamcılık şirketi aracılığıyla internet üzerinden ‘Kâr payı vereceğim’ diyerek üye yapan 23 yaşındaki Z.O.B.’nin 30 bin kişiyi yaklaşık 37 milyon lira dolandırdığı iddia edildi.
- Ölen bir kişinin kimliği ile Kars kent merkezi ve bazı ilçelerindeki besicilerin 17 bin büyükbaş hayvanını alarak 43 milyon lira dolandığı iddia edilen A.K. hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunuldu.
- OnePlus’ın resmi internet sitesi üzerinden Ocak 2018’de yapılan açıklamada kredi kartıyla alışveriş yapan yaklaşık 40 bin kişinin dolandırıcılıktan etkilendiği ifade edildi.

Gelir İdaresi Başkanlığı, son zamanlarda mükelleflerinden ve yurttaşlarımızla birlikte yabancı ülke mükelleflerine yönelik olarak aldatmaya yönelik sahte e-mail, sahte ödeme

emirleri, ödeme durdurma emri teyidi Türkiye-Avrupa Birlięi Katılım Öncesi Yardım Aracı mevzuatı çerçevesinde sahte KDV istisna sertifikaları vb. yöntemler kullanılarak dolandırıcılık girişimlerinde bulunulduğunu açıklandı.

Ülkemizde yaşanan ve ortaya çıkan en son dolandırıcılık vakası, sorunun ne kadar tehlikeli boyutlara ulaştığını da ortaya koymaktadır. Sermaye Piyasası Kurulu'nun raporuna göre Çiftlik Bank'ın 2016-2017 arasında 77.843 kişiden 511,7 milyon lira topladığı aktarıldı. Yaklaşık 80 bin kişi dolandırıldı. İnegöl Cumhuriyet Başsavcılığı, 20 kişinin başvurusu üzerine Çiftlik Bank ile ilgili olarak "nitelikli dolandırıcılık, suç örgütü kurma, yönetme ve üye olma" suçlarından soruşturma başlatıldığını açıkladı. Türkiye'de Çiftlik Bank gibi 11 tane daha 'saadet zinciri' olduğunu ifade eden Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin, "Bu sistemin yanlışlarını, tüketiciyi ve vatandaş mağdur eden yönünü ve cezai yönünü de düzenlemek lazım." açıklamasında bulunması da devletin yeteri kadar önlem almadığını ortaya koymaktadır.

Dolandırıcılığın her geçen yaygınlaşması ve on binlerce mağdur yaratması, toplum içinde bireyler arası güveni zedelediği gibi ticaret hayatı içinde var olan yasalara olan güveni de sarsmaktadır. Teknoloji ile birlikte, alışverişin artan bir şekilde internete, akıllı telefonlara ve kredi kartına kayması yeni dolandırıcılık alanlarının oluşmasına da imkân tanımaktadır. TÜİK verilerine göre, Türkiye'de 2015-2016 döneminde internetten alışveriş yapanların %11'i dolandırıcılık mağduru olarak şikâyetçi oldu.

İşte bu nedenlerle, Türkiye'de dolandırıcılığın boyutlarının ve türlerinin araştırılması, kamu kurum ve kuruluşlarının dolandırıcılıkla mücadeleye yönelik kurmuş olduğu mekanizmalarının ve yasal mevzuatın incelenerek gerekli ek önlemlerin ivedilikle alınması, mağdurların zararının karşılanmasına yönelik hangi adımların atılabileceğinin araştırılması ve bundan sonra yaşanabilecek dolandırıcılıkların önüne geçilmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonunun kurulması gerekmektedir.

